

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
_____ Інна САВИЦЬКА
“___” _____ 2025 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри
соціальної роботи та реабілітації
протокол № 3 від 26.03.2025 р.
Завідувач кафедри
_____ Ірина СОПІВНИК

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Англійська мова та друга іноземна»
_____ Маріанна ГОЛЬЦОВА
Гарант ОП «Німецька мова та друга іноземна»
_____ Неля ЗУСНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Інформаційні технології в перекладацьких проектах**

Галузь знань _____ В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність _____ ВІІ «Філологія»
Освітня програма «Англійська мова та друга іноземна», «Німецька мова та друга іноземна»
Факультет гуманітарно-педагогічний
Розробник Тарасенко Р.О., професор кафедри, доктор педагогічних наук, професор
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Опис навчальної дисципліни

Для забезпечення перекладацької діяльності на високому професійному рівні майбутні фахівці з перекладу мають володіти сучасними інформаційними технологіями, акцент використання яких зміщується у площину колективної роботи над виконанням комплексних перекладацьких задач.

До головних завдань вивчення дисципліни віднесено оволодіння методами і засобами сучасних інформаційних технологій і систем, які використовуються для забезпечення колективної взаємодії в межах перекладацьких проектів і базуються на застосуванні систем автоматизованого перекладу (САТ-систем) забезпечать майбутнім перекладачам здатність виконувати професійну діяльність в умовах жорсткої конкуренції та відповідати вимогам і потребами роботодавців.

Основна увага при вивченні дисципліни спрямовується на формування умінь та практичних навичок розробляти структуру перекладацьких проектів, здійснювати інформаційне забезпечення для їх реалізації, підбирати комплекс відповідного програмного забезпечення з урахуванням їх функціональності та умов ліцензій щодо використання.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»	
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	В11 «Філологія»	
Освітня програма	«Англійська мова та друга іноземна» «Німецька мова та друга іноземна»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	4
Семестр	6	7
Лекційні заняття	16 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	30 год.	8 год.
Самостійна робота	74 год.	108 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів навички ефективного здійснення професійної діяльності в межах реалізації перекладацьких проектів із використанням інформаційних технологій згідно з вимогами вітчизняних і міжнародних стандартів..

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

ФК 14. Здатність використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, а також володіти прийомами забезпечення якості перекладу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 21. Уміти використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, різні цифрові інструменти перекладача, а також послуговуватися прийомами забезпечення якості перекладу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Підготовка перекладацьких проєктів та їх реалізація засобами десктопних CAT-систем												
Тема 1. Програмне забезпечення для підготовки та реалізації перекладацьких проєктів	14	2		2		10	14	2				12
Тема 2. Формування термінологічних баз	16	2		6		8	16			2		14
Тема 3 Бази пам'яті перекладів та управління ними	14	2		4		8	12					12
Тема 4. Структура CAT SDL Trados та реалізація проєктів в її середовищі	16	2		4		10	18	2		2		14
Разом за модулем 1	60	8		16		36	60	4		4		52
Модуль 2. Застосування хмарних CAT-систем для реалізації перекладацьких проєктів відповідно до нормативних вимог												
Тема 5. Вимоги нормативних документів до надання перекладацьких послуг з використанням систем машинного та автоматизованого перекладу	12	2		2		8	16					16
Тема 6. Мережеві джерела інформаційного забезпечення перекладацьких проєктів	16	2		4		10	14					14
Тема 7. Перекладацька команда та функції учасників перекладацького проєкту при роботі з CAT	12	2		2		8	10					10
Тема 8. Реалізація перекладацьких проєктів у хмарній CAT-системі Phrase TMS	20	2		6		12	20	2		2		16
Разом за модулем 2	60	8		14		38	60	2		2		56
Усього годин	120	16		30		74	120	6		6		108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Програмне забезпечення для підготовки та реалізації перекладацьких проектів	2
2	Формування термінологічних баз	2
3	Бази пам'яті перекладів та управління ними	2
4	Структура CAT SDL Trados та реалізація проектів в її середовищі	2
5	Вимоги нормативних документів до надання перекладацьких послуг з використанням систем машинного та автоматизованого перекладу	2
6	Мережеві джерела інформаційного забезпечення перекладацьких проектів	2
7	Перекладацька команда та функції учасників перекладацького проекту при роботі з CAT	2
8	Реалізація перекладацьких проектів у хмарній CAT-системі Phrase TMS	2

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка вихідних матеріалів у форматі XLSX для створення термінологічної бази засобами SDL MultiTerm Convert	2
2	Створення термінологічних баз засобами SDL MultiTerm Convert	2
3	Наповнення термінологічних баз засобами SDL MultiTerm Extract	2
4	Створення баз пам'яті перекладів засобами SDL Trados на основі вирівняних паралельних текстів	4
5	Переклад документів у форматі DOC засобами SDL Trados Studio	4
6	Формування спеціалізованих словників та баз пам'яті перекладів на основі відкритих мережових баз	2
7	Вивчення інтерфейсу програмного середовища Phrase TMS	2
8	Створення термінологічних баз для використання їх у хмарних системах автоматизованого перекладу	2
9	Створення баз пам'яті перекладу для використання їх у хмарних системах автоматизованого перекладу	4
10	Створення перекладацьких проектів у середовищі хмарних систем автоматизованого перекладу	2
11	Переклад документів у форматі DOC засобами Phrase TMS	2
12	Переклад документів у форматі PPT засобами Phrase TMS	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класифікація систем автоматизованого перекладу	36
2	Реалізація перекладацьких проектів засобами хмарної CAT MateCat	38

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне опитування;
- співбесіда;
- тестування;

- захист лабораторних робіт;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебатів;
- метод скаффолдингу.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Підготовка перекладацьких проєктів та їх реалізація засобами десктопних CAT-систем		
Лабораторна робота 1	ПРН 2, 6, 21. У тому числі знати класифікацію програмного забезпечення призначеного для комп'ютеризованого перекладу. Вміти підбирати програмне забезпечення для реалізації перекладацьких проєктів. Розуміти переваги застосування CAT-систем. Застосовувати програмні продукти для здійснення автоматизованого перекладу, що віднесені до CAT-систем. Знати програмні модулі для роботи із термінологічними базами, проєктувати їх та наповнювати термінологічним матеріалом різними способами. Розрізняти формати файлів для зберігання і передачі термінологічних даних. Знати технологію застосування баз пам'яті перекладів, способи їх формування. Вміти застосовувати програмні модулі для створення та редагування баз пам'яті перекладів, вирівнювати паралельні тексти засобами SDL Trados. Знати технологічну схему перекладу із застосуванням SDL Trados Studio. Застосовувати необхідні інструменти для отримання узагальненої інформації про обсяг робіт за проєктом. Вміти створювати та реалізовувати перекладацькі проєкти засобами SDL Trados Studio з використанням баз пам'яті перекладів та термінологічних баз. та записи до баз пам'яті перекладів у процесі перекладу.	10
Лабораторна робота 2		10
Лабораторна робота 3		10
Лабораторна робота 4		10
Лабораторна робота 5		10
Лабораторна робота 6		10
Самостійна робота 1		10
Тест за модуль 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Застосування хмарних CAT-систем для реалізації перекладацьких проєктів відповідно до нормативних вимог		
Лабораторна робота 7	ПРН 2, 3, 6, 21. У тому числі знати стандарти якості надання перекладацьких послуг на предмет регламентованих процедур та інструментів. Розуміти зміст компетентностей перекладача, які визначені міжнародними та національними стандартами в контексті володіння ІТ технологіями. Знати класифікацію джерел інформаційного забезпечення перекладацьких проєктів. Аналізувати корпуси паралельних текстів та європейських баз пам'яті перекладів Розуміти	10
Лабораторна робота 8		10
Лабораторна робота 9		10
Лабораторна робота 10		10
Лабораторна робота 11		10
Лабораторна робота 12		10
Самостійна робота 2		10

	умови доступу до ресурсів міжнародних та національних інформаційних систем. Розуміти особливості колективної реалізації перекладацьких проектів з використанням САТ-систем. Вміти виконувати завдання менеджера та перекладача у проекті та координувати їх спільну роботу засобами САТ-систем. Знати особливості використання хмарних САТ-систем для реалізації перекладацьких проектів. Розуміти технологію створення перекладацького проекту у середовищі хмарної САТ Phrase TMS та уміти в ньому формувати завдання, підключати термінологічні бази, формувати бази пам'яті перекладів, запускати проект на виконання, формувати цільовий текст, здійснювати перевірку якості засобами QA. Самостійно опановувати нові хмарні САТ-системи та реалізовувати в їх середовищі перекладацькі проекти.	
Тест за модуль 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		70
Екзамен		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Лабораторні роботи та завдання для самостійної роботи мають бути виконані самостійно. У випадку надсилання копії файла із роботою іншого студента, робота оцінюється у нуль балів і ставиться вимога до повторного самостійного її виконання. Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що буде враховуватися при захисті робіт; за наявності об'єктивних причин (напр.: хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1691>);
- Тарасенко Р.О., Амеліна С.М. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності: підручник. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2023. 350 с.

- Тарасенко Р.О. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні технології в перекладацьких проектах» для бакалаврів спеціальності 035 «Філологія». – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 135 с.
- Тарасенко Р.О. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Інформаційні технології в перекладацьких проектах» для бакалаврів спеціальності 035 «Філологія». – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 98 с.

10.Рекомендовані джерела інформації

1. Тарасенко Р.О., Амеліна С.М. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності: підручник. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2023. 350 с.
2. Амеліна С.М., Тарасенко Р.О. Комп'ютерна лексикографія і переклад: підручник. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2024. 350 с.
3. Тарасенко Р.О., Амеліна С.М. Основи інформатики та прикладної лінгвістики: підручник. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2024. 373 с.
4. Долинський Є. В., Скиба К.М. Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача : навчальний посібник Хмельницький : ХНУ, 2016. 195 с.
5. Ольховська А. С. Чинники успішного працевлаштування перекладача за фахом: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова). Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
6. Амеліна С.М. Електронні інформаційні ресурси перекладача науково-технічної літератури: монографія / С.М. Амеліна, Р.О. Тарасенко. – ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 174 с.
7. Фокін С.Б. Комп'ютерні інформаційні технології в перекладацькій та перекладознавчій діяльності. К.: Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, 2019. 254 с.
8. Інноваційні технології перекладу : навч. посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронний ресурс] / уклад. А. А. Король. Чернівці : ЧНУ. 2023. 119 с.
9. Свідер І. А. Інформаційні технології у філології та перекладі: навч.-метод. посіб. : [для філол. спец.]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. 184 с.